

ప్రశ్నించే హక్కును కాపాడుకుందాం

ప్రశ్నించే హక్కుకు చీకట్లు కమ్ముకుంటున్నాయంటే అతిశయోక్తిగా అనిపించవచ్చును గానీ అది అక్షరాలా సత్యం.

మీరు ఈ కరపత్రం ప్రచరించ గలిగారు కదా! అంటారేమో ఇంక ఎన్నాళ్ల ప్రచరించగలుగుతామన్నది ప్రశ్న.

'పోటో'ను చట్టం కానివ్వమని వామపక్క పార్టీలే కాకుండ కాంగ్రెస్ పార్టీ కూడ అంటన్నది. ఆ మాట మీద వారు నిలబడితే ప్రస్తుతానికి గండం పక్కకు పోవచ్చును గానీ పార్లమెంటు ఉభయ సభలలో మెజారిటీ లభించిన పార్టీ ఏరోజు తలపెడితే ఆరోజు 'పోటో' మళ్లీ 'పోటొ' కాగలదు. ఆర్దీనెన్న చట్టం కాగలదు. ఆ ఘడియ ఎంతో దూరం లేకపోవచ్చును.

బీర్రరిజం మీద ఉక్కపాదం మోపడానికని చట్టం చేస్తే మీరు ప్రశ్నించే హక్కు పోతున్నదంటారెందుకు? ప్రశ్నించడమంటే తుపాకులతోననా మీ భావం? అని అడుగుతారేమో.

కాదు ప్రశ్నించడమంటే తుపాకులతోనని మా అభిప్రాయం కాదు. అయితే ప్రభుత్వం ఒక చట్టాన్ని ఎందుకోసం తీసుకొస్తున్నానని చెప్పుండో విని, అదే సత్యమనుకుంటే పెద్ద పోరపాటు.

చట్టంలో ఏమేమి రాసారో చూడాలి. దానిని ఎవరపరి మీద ప్రయోగించగలరో చూడాలి. దానిని దుర్మినియోగం చేస్తే ఇంకెంత మంది మీద ప్రయోగించగలరో చూడాలి. దానిని అమలు పరిచే యంత్రాంగం నైజమేమిలో చూడాలి. ఇవన్నీ చూస్తే తప్ప విషయం ఆర్థంకాదు. ఇవన్నీ చూసిన తరువాతే ప్రశ్నించే హక్కుకు చీకట్లు కమ్ముకుంటున్నాయంటున్నాము.

'బీర్రరిస్టులు' అని ఎవరినైతే ఈ పోటో చట్టం నిర్వచిస్తుందో, వారిని ఇంటర్వ్యూ చేసే పత్రికా వీలేకరులు వారెక్కడ వున్నది వెంటనే పోలీసులకు చెప్పాలి. లేకపోతే ఒక సంవత్సరం జైలుకు పోవాలి.

అంటే 'బెరరిస్టలు' అన్న ముద్ర ప్రభుత్వం న్యాయంగా వేస్తున్నదా, అన్యాయంగా వేస్తున్నదా, దానికి ఆ 'బెరరిస్టలు' చెప్పే జపాబేమిలీ, అందులోని సత్యమెంత - ఇతాది విషయాలు పత్రికల ద్వారా తెలుసుకనే హక్కు ప్రభుత్వ నిర్ణయాలను ప్రత్యీంచే హక్కు ప్రజలకు లేదు.

ఒక సంస్థను ప్రభుత్వం నిషేధించినట్టయితే, ఆ సంస్థ లక్ష్యాలకు ఏ రూపంలోనైనా సహాయం చేయడం, సహకరించడం జీవిత బైదు వేయగల నేరం. ఉదాహరణకు అస్సాంకు చెందిన ఆల్ఫా ఒక నిషిధ్య సంస్థ. భారతదేశంలో అంతర్జాగంగా వున్నంతకాలం అస్సామీలకు న్యాయం జరగదని ఆల్ఫా సమ్ముతుంది. కాబట్టి ఇప్పుడెవరైనా భారత ప్రభుత్వ పాలన వల్ల అస్సాంకు అన్యాయం జరిగిందని మాటలాడితే అది 'ఆల్ఫా' లక్ష్యాలకు సహకరించినట్లు అవుతుంది. కాబట్టి ఆ అభిప్రాయం వ్యక్తం చేయడం జీవిత బైదు విధించగల నేరం అవుతుంది.

బెరరిస్ట సంస్థ అని ప్రభుత్వం ప్రకటించిన జాబితాలోని సంస్థల కార్యక్రమాలు కొనసాగించడానికి తోడ్పుడే సమావేశం ఏర్పాటు చేయడానికి సహకరించినట్టయితే 14 సంవత్సరాల దాకా బైదు చేయవచ్చి. ఇక్కడ సమావేశం అంటే బహిరంగ సభే కానక్కరలేదు. ఇద్దరికంటే ఎక్కువ పాల్గొనే ఏ సమావేశమైనా దీనికిందకి వస్తుంది. ఇది బెరరిస్ట సంస్థ సభ్యులు మాత్రమే పాల్గొనే అంతర్గత సమావేశం కానక్కరలేదు. ఆ సంస్థ సభ్యులు, లేక సభ్యునిగా చెప్పుకునే వ్యక్తి తన అభిప్రాయాలు చెప్పుకోవడానికి అవకాశం కల్పించడం కోసం ఇద్దరి కంటే ఎక్కువ మందితో మీబీంగ్ ఎవరైనా ఏర్పాటు చేస్తే వారికి కూడ శిక్ష వర్తిస్తుంది.

ఉదాహరణకు రేపు మన రాష్ట్రంలోని నక్కలైట్ సంస్థలను ఈ జాబితాలో చేర్చారనుకోంది. (చేర్చలేదని తెలుగు ప్రభువులు కినుక వహించి ఉన్నారు) అప్పుడు వారి భావాలు కర్కెనని చెప్పే కవిచేత గానీ, కళాకారుడిచేత గానీ 'మీట్ ది ప్రెస్' కార్యక్రమం ఏర్పాటుచేసినా, పదిమందిని పిలిచి చర్చావేదిక నిర్వహించినా అది 14 సంవత్సరాల జైలు శిక్షకు ఇర్చుకు అర్థమైన నేరం.

కాశీర్లో తిరుగుబాటుదారులు ఏం కోరుకుంటున్నారో దేశంలోని ఇతర ప్రాంత వాసులకు చెప్పడం కోసం హరియత్ కాస్టరేన్స్ ప్రతినిధులు ఆ మధ్య దేశమంతా పర్యాటించారు. వారి అభిప్రాయాలు స్థానిక ప్రజలు వినగలందుకు హక్కుల సంఘాలు దేశవ్యాప్తంగా సమావేశాలు నిర్వహించాయి. అప్పటికే ఈ చట్టం లేదు గానీ వుంటే ఈ హక్కుల సంఘాలన్నీ 14 సంవత్సరాల జైలు శిక్ష వేయగల నేరం చేసినట్లు అయి వుండేది. గద్దర్ను ఇంటర్వ్యూ చేసిన 'శుభోదయం' (తేజ టివి) వారికి కూడ ఇది వర్తిస్తుంది.

తమ లక్ష్యాల సాధన కోసం ప్రజాస్వామ్యాన్ని భయోత్పాతానికి గురిచేసే హింసకు పొల్పుడడాన్ని బెరరిజం అనదలచుకున్నట్టయితే ఆ బెరరిజాన్ని ఎవ్వరూ హర్షించరు. దానిని అరికట్టవలసిందేనని అందరూ ఒప్పుకుంటారు. అయితే 'పోటో' వంటి చట్టాలలో బెరరిజం నిర్వచనం అక్కడితో ఆగిపోలేదన్న సంగతి అటుంచినా, మనం హాయమైనదిగా

భావించే విచ్చులవిడి హింసాకాండకు కూడ దాని వెనుక కొన్ని సామాజిక వాస్తవాలున్నాయి, ఏదో ఒక ప్రజావర్గంలోని అసంతృప్తి, నిరసన వున్నాయి. విచ్చులవిడి హింసాకాండను మాన్యించడం ఎంత ముఖ్యమో ఈ నిరసననూ, అసంతృప్తినీ చర్చించడం, దాని గొంతు వినడం, న్యాయబద్ధంగా స్పందించడం అంతే ముఖ్యం. బహుళా అంతకంటే ముఖ్యం. దీని గొంతు నొక్కేస్తే ఇదొక కాన్సర్ వంటి పుండయి సమాజం మూల్యలు పీల్చేస్తుంది. ఏ సామాజిక వర్గంలో ఆ అసంతృప్తి, నిరసన వున్నాయి ఆ వర్గం విపరీతమైన హింసకూ, పరాయాకరణకు గురవుతుంది.

కాగా, పోటో వంటి చట్టాలు దుర్యునియోగానికి కూడ చాలా అవకాశం ఇస్తాయి. ఏదో ఒక మీటింగ్‌లో ఎవరైనా దేశంలోని ముస్లిం యువతలో సకారణమైన అసంతృప్తి, అసహనం వున్నాయని మాట్లాడితే అతను ‘సిమి’ భావజాలాన్ని ప్రచారం చేస్తున్నాడని ఆ మీటింగ్ నిర్మాపకులను మొత్తంగా పద్మాలుగేళ్లు జైలుకు పంపించవచ్చు. బెప్రరిజం అని పిలవబడే దానికి సామాజిక మూలాలు వున్నాయి అనే భావం వచ్చేటట్లు ఎవరు మాట్లాడినా దానిని ఈరకంగా వక్రీకరించి గొంతు నొక్కేయుచ్చు. ‘బెప్రరిజం’ అనేదాన్ని ఎదుర్కొనడానికి ప్రభుత్వం బూటకపు ఎన్కోంటర్ల వంటి చట్ట విరుద్ధ సాధనాలను వుపయోగించడం అన్యాయం అన్నా అంతే.

‘పోటో’ ఇంకా రాకుండానే దేశవ్యాప్తంగా ముస్లింలమైన, తెలంగాణ వంటి ప్రాంతాలలో పేద ప్రజలమైన భావ నిర్వంధం తీవ్రస్థాయిలో అమలవతున్నది. తెలంగాణకు అన్యాయం జరిగిందని నవంబర్ 1న వరంగల్లో నిరసన తెలుపుతున్న వారిని పోలీసులు ‘మీరంతా నక్కలెట్లు’ అని నిందించడం, అది అన్యాయం అని అభ్యంతరం చెప్పిన మానవ హక్కుల వేదిక బాధ్యదు దా। బుర్ర రాములు మైన హన్సుకొండ సిబ చేయి చేసుకొనడం, అతనిని అరెస్టుచేసి ఆనాటి ప్రజాస్వామిక కార్యక్రమానికి అడ్డుతగిలింది కాక, దా। రాములే పోలీసుల విధి నిర్వహణకు అడ్డుతగిలాడని అతనిమైన హన్సుకొండ సిబ కేసు పెట్టడం, వరంగల్ ప్రజలకు తెలిసిన సంగతే.

చట్టాన్ని ప్రజల హక్కులనూ గౌరవించే పోలీసు వ్యవస్థ వున్నచోట కూడ ‘పోటో’ వంటి చట్టాలను వ్యతిరేకించవలసిందే. కానీ హక్కులంటే ఏమాత్రం గౌరవం లేని పోలీసు సంస్కృతి రాజ్యం చేసే చోట పోటో వంటి చట్టాలను ఉనికిలోకి రానిస్తే పాలక పార్టీకి వారి పోలీసులకు తప్ప వేరే ఎవ్వరికీ మాట్లాడే హక్కు మిగలదు.

ప్రస్తుతానికి ప్రతిపక్ష పార్టీల వ్యతిరేకత కారణంగా ‘పోటో’ చట్టం కాలేకపోవచ్చు. కానీ ఈ పరిస్థితి ఎప్పటికీ వండబోయేది కాదు కాబట్టి ఈ ప్రమాదాన్ని నిర్మక్యం చేయెద్దు, నిరసిధ్యం రండి.

17.11.2001